

Javne politike i analiza javnih politika

Anka Kekez Koštros

Zelena akcija, 11. i 12. ožujka 2014.

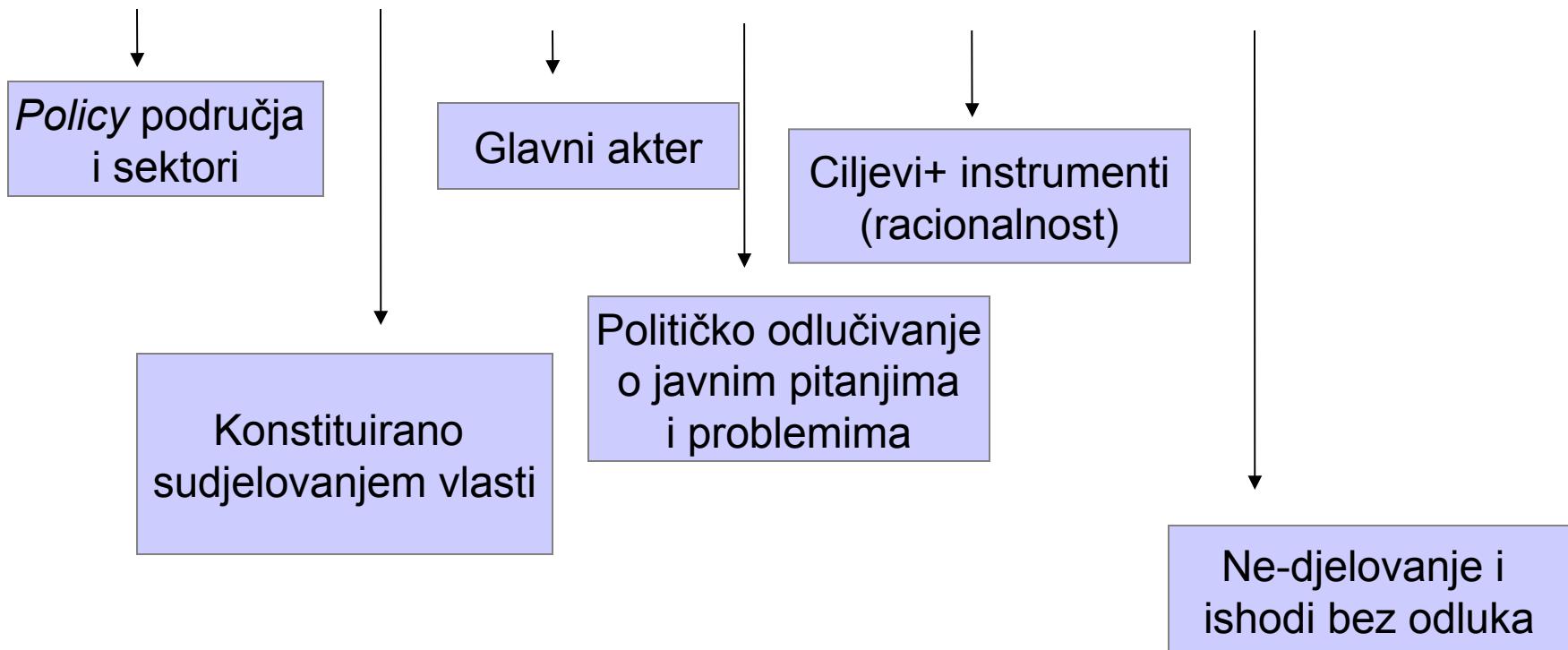
akekez@fpzg.hr

ODREĐENJE JAVNIH POLITIKA

- Javne politike kao dio procesa političkog odlučivanja: policy/politics/polity
- Vrste javnih politika
- Fazni model
- VJEŽBA#1: Analiza sadržaja dnevnog tiska – policy vs. politics

DEFINIRANJE JAVNIH POLITIKA

„Sve što je vlast/vlada odlučila učiniti ili ne činiti.“

VRSTE JAVNIH POLITIKA

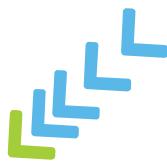
KATEGORIJE IMENA

PODRUČJE	socijalna, ekonomска politika, obrazovna politika, poljoprivredna politika, infrastrukturna, sportska, kulturna politika
CILJNE SKUPINE	obiteljska politika, politika prema braniteljima, politika međugeneracijske solidarnosti
INSTITUCIONALNI OKVIR	općinska, regionalna, nacionalna, europska politika

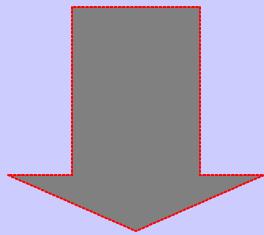
KLASIFIKACIJA JAVNIH POLITIKA PREMA PODRUČJIMA

Osnovna <i>policy</i> područja	Nazivi pripadajućih pridjevskih politika
1. KLASIČNI DRŽAVNI RESORI	vanjska politika, obrana, red i sigurnost, kaznena politika, sudska politika, politika imigracija
2. EKONOMSKE POLITIKE	makroekonomска politика, politika oporezivanja, politika konkurentnosti, politika zapošljavanja, politika investicija, politika regulacije poslovanja, politika regulacije financija, regionalna politika
3. SOCIJALNE POLITIKE	zdravstvena politika, politika socijalne pomoći, politika socijalne skrbi, obrazovna politika, politika prema ženama, politika prema manjinama, obiteljska politika
4. SEKTORSKE POLITIKE	poljoprivredna i ribarska politika, energetska politika, prometna politika, komunikacijska politika, informacijska politika, medijska politika, politika zaštite okoliša
5. OSTALE POLITIKE	kulturna politika, sportska politika, religijska politika

DIMENZIJE POLITIKE

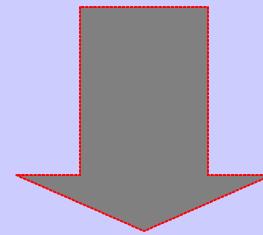

POLICY

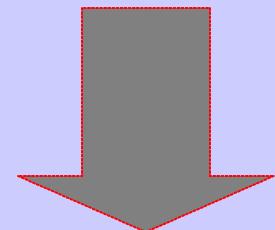
Racionalno rješavanje problema,
izbor između alternativa

POLITICS

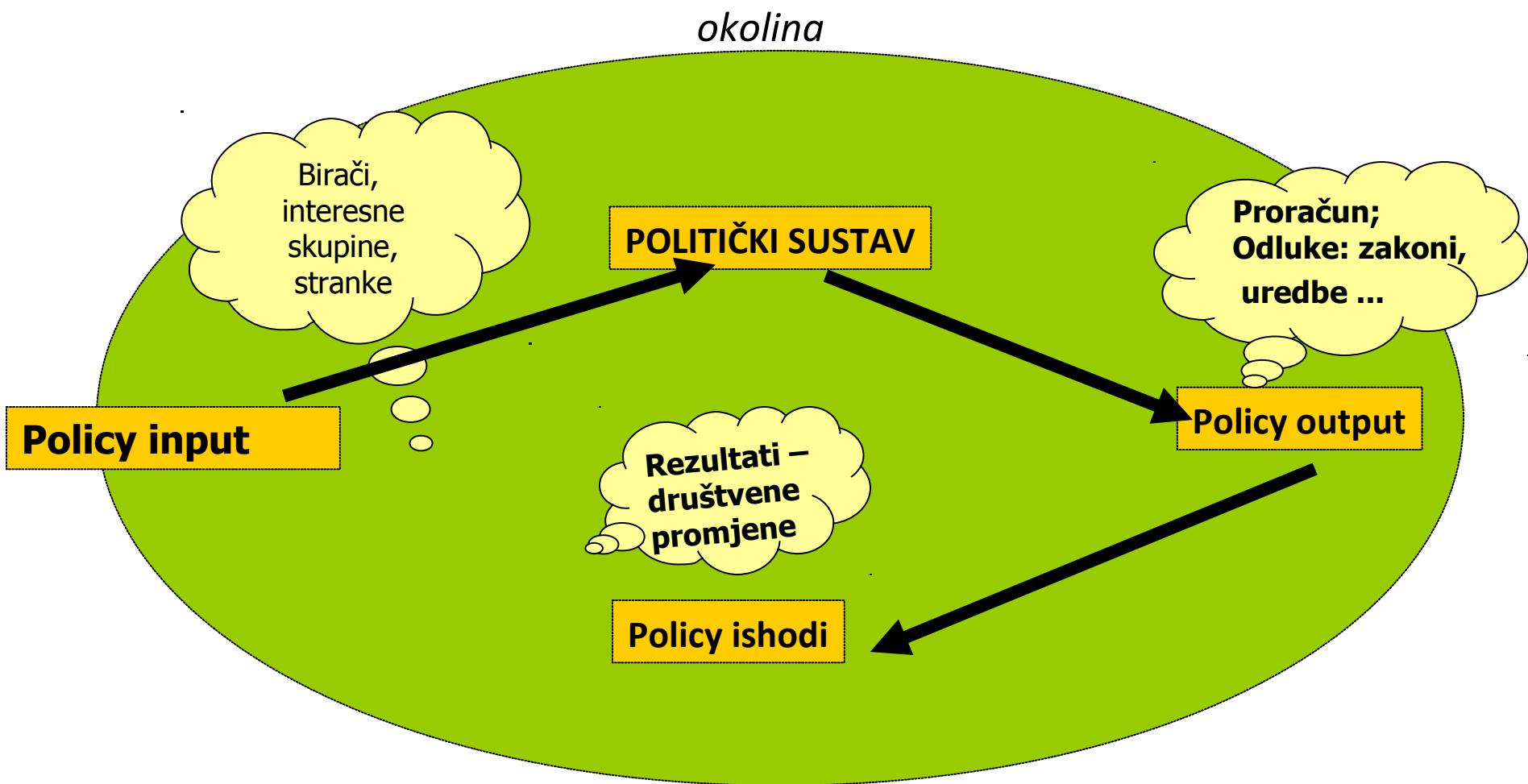
Borba za vlast,
politička moć

POLITY

Institucionalni
ustroj
političke
zajednice

KONTEKST STVARANJA JAVNIH POLITIKA

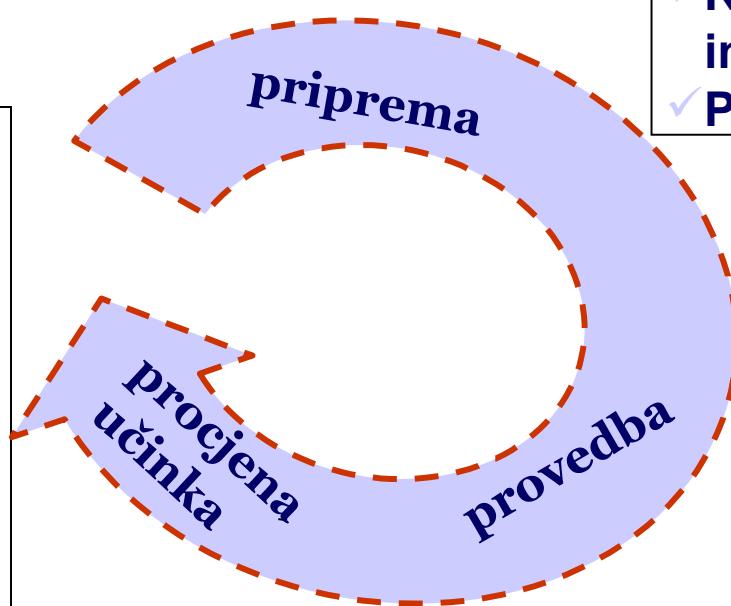
FAZE POLICY CIKLUSA

- 1. POSTAVLJANJE JAVNE POLITIKE NA NA DNEVNI RED**
 - ✓ definiranje prioritetnih problema
 - ✓ definiranje glavnih ciljeva politike

- 2. FORMULACIJA/RAZVOJ JAVNE POLITIKE**

- ✓ Identifikacija i procjena opcija
- ✓ Razrada politike - izrada instrumenta (propisa)
- ✓ Procjena učinka propisa

- 5. EVALUACIJA JAVNE POLITIKE I PROMJENA**
 - ✓ Procjena rezultata
 - ✓ Prijedlozi za nastavak, izmjene ili okončanje politike

- 3. LEGITIMIRANJE JAVNE POLITIKE**

- ✓ Donošenje političke odluke
- ✓ Promocija i prihvatanje politike

- 4. IMPLEMENTACIJA JAVNE POLITIKE**

- ✓ Administracija, koordinacija
- ✓ Monitoring (praćenje)

Vježba 1

Vježba analize medijskih sadržaja

Materijal: jedne dnevne novine po grupi

ZADATAK - Prolistajte sadržaj novina i prebrojite koliko se spominje različitih političkih i policy tema:

a. *POLICY TEME* =

b. *POLITIČKE TEME* =

KARAKTERISTIKE JAVNIH POLITIKA

- Akteri u fazama javnopolitičkog procesa
- Značenja i okviri razumijevanja javnih politika
- Ciljevi javnih politika
- Javnopolitički instrumenti
- VJEŽBA#2: Analiza članka iz dnevnog tiska – karakteristike javnih politika

AKTERI JAVNIH POLITIKA

Osobe, skupine ili institucije koje imaju interes za ili na koje utječe određena javna politika.

Ivan Grdešić:

DRŽAVNI I NEDRŽAVNI AKTERI

Thomas A. Birkland:

FORMALNI I NEFORMALNI AKTERI

Formalni akteri: pripada im zakonodavna, izvršna i sudska vlast imaju pravo i obvezu sudjelovanja u kreiranju neke javne politike po ustavu i zakonima.

Neformalni akteri - dionici (pojedinci, interesne grupe, organizacije civilnog društva, političke stranke, neovisne istraživačke organizacije i mediji) pravo sudjelovanja u *policy* procesu dobivaju iz općeg prava participacije

U *policy* procesu sudjeluju stoga što (vjeruju da) imaju određeni „udio“ ili „ulog“ u određenom problemu (engl. *hold a stake in*), a ne zato što su to obvezni.

FAZE I AKTERI

1. Odlučivanje o dnevnom redu

veliki broj aktera

2. Razvoj politike

smanjuje se broj aktera, **raste važnost stručnjaka**

3. Legitimiranje

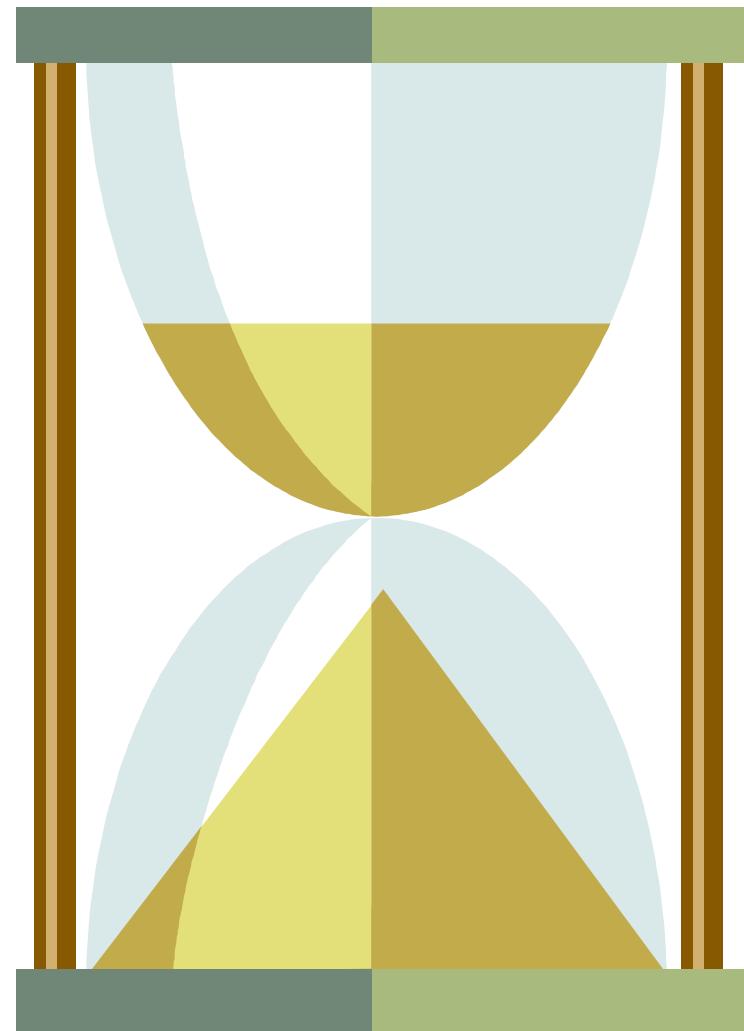
prvenstveno **formalni akteri**, ali i **mediji**

4. Implementacija

definirani nositelji - administracija, ali i **partneri** iz civilnog društva

5. Vrednovanje

raste broj aktera - javna i politička **rasprava**

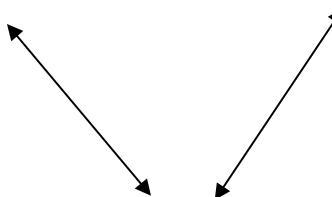

SUVREMENO JAVNO UPRAVLJANJE

javne politike se su-stvaraju i su-provode:

Vlast

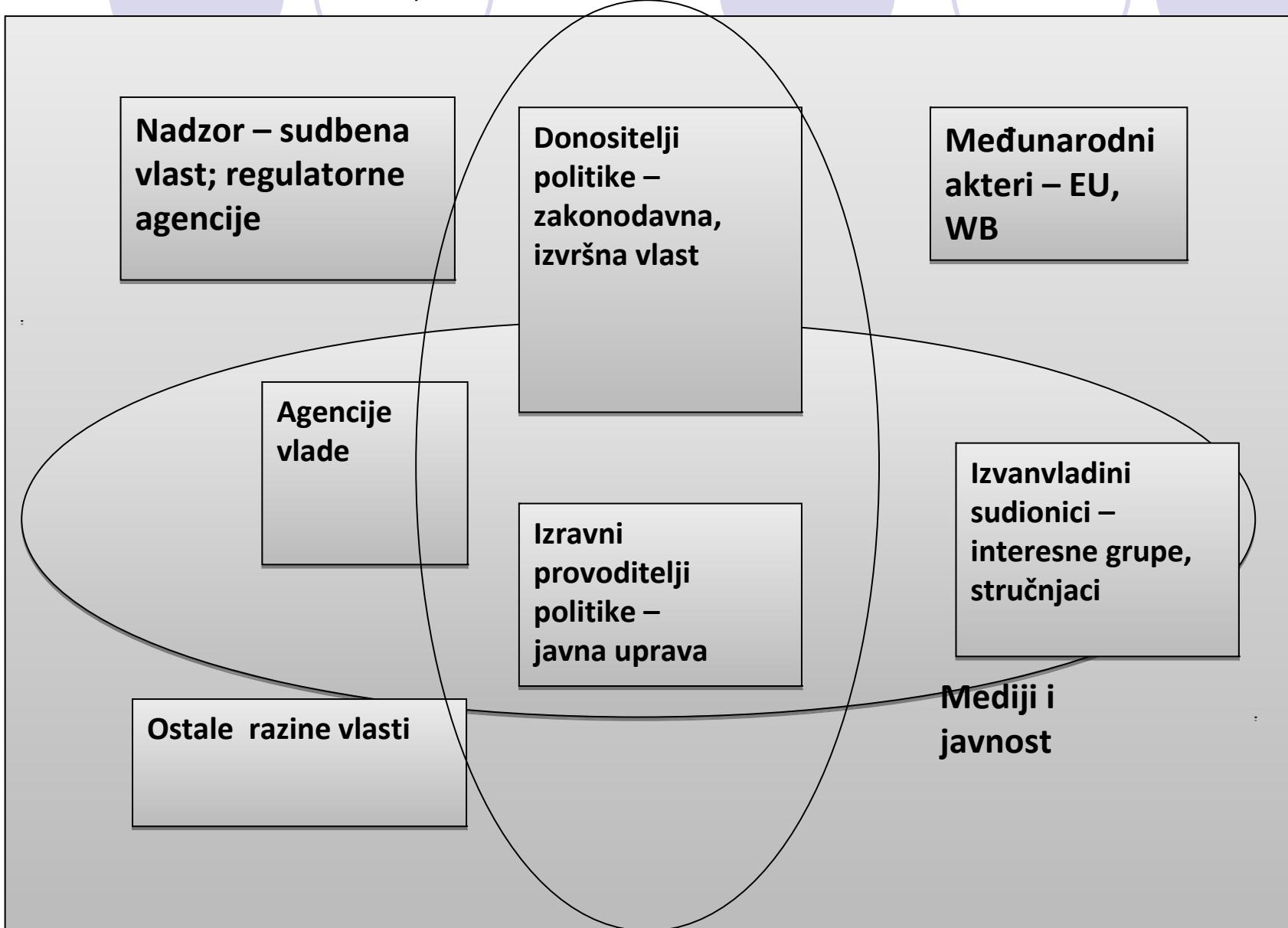
Ekspertiza

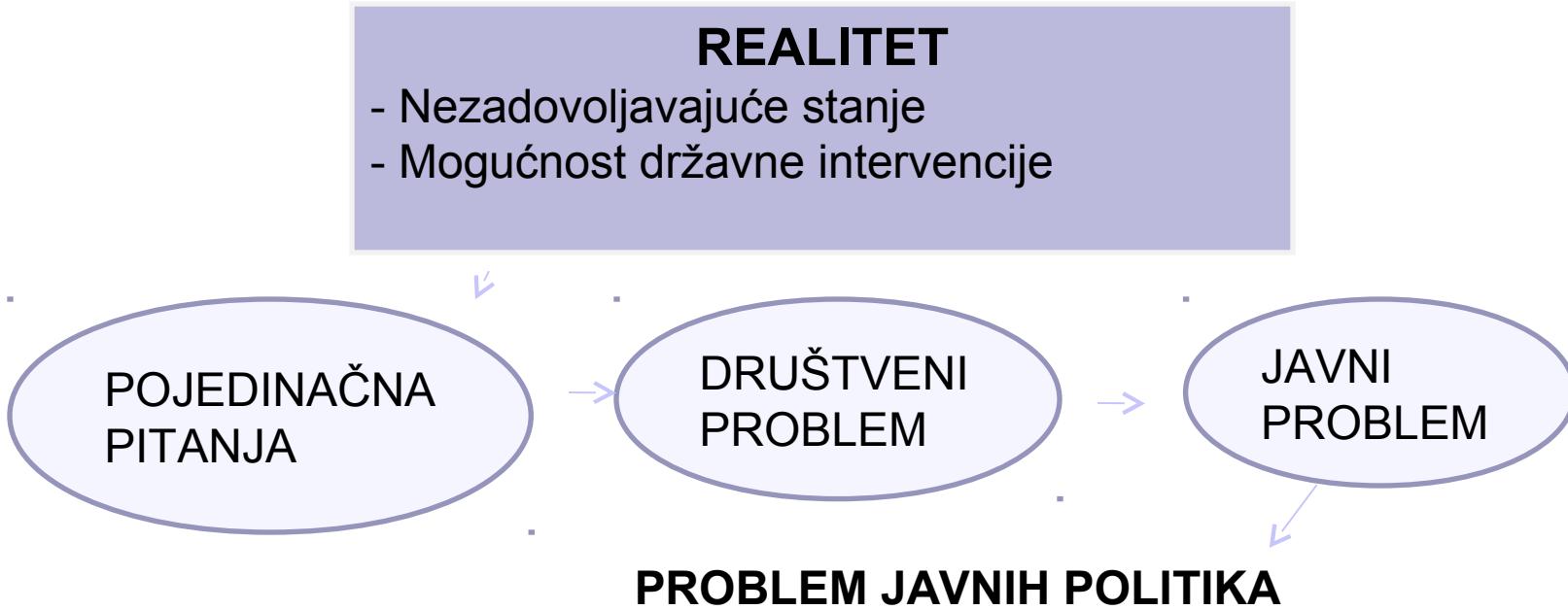
Zainteresirani dionici

AKTERI JAVNIH POLITIKA

– vertikalna i horizontalna dimenzija

DEFINIRANJE DRUŠTVENIH PROBLEMA KAO PROBLEMA JAVNIH POLITIKA

Definirati problem znači ocrtati razliku između onog gdje smo i kuda želimo stići

DEFINICIJA *POLICY PROBLEMA*

- Policy* problem kao objektivna kategorija
- Policy* problem kao socijalna konstrukcija

ZNAČENJA I OKVIRI

Javne politike -
proces deliberacije
(rasprave) i praktičnog
rezoniranja (promišljanja)
temeljen na normativnim i
empirijskim argumentima
(Frank Fisher)

Policy okvir –
široki okvir značenja unutar
kojeg se organiziraju
argumenti i problemi vezani
uz određenu javnu politiku

Primjer različitih policy okvira
iste politike

Politika/policy tema:
**REGULACIJA KONZUMACIJE
DUHANSKIH PROIZVODA**

Mogući okviri:

- pravo na zdravlje kao ljudsko pravo
- zaštita privatnosti i prava na izbor
kao ljudsko pravo
- *efikasno javno zdravstvo*
- zaštita okoliša
- prevencija društveno štetnih
ponašanja
- povećanje proračunskih prihoda
kroz trošarine

CILJEVI JAVNIH POLITIKA

Ciljevi kao: formalna očitovanja o poželjnoj budućnosti zajednice ili autoritativne izjave kojima se deklarira što će vlast učiniti

JAVNE POLITIKE

progresivno kretanje od cilja prema ishodu

NO:

- u optjecaju veliki broj ciljeva,
- često teško razaznati o kojim ciljevima je zapravo riječ
- ciljevi su često magloviti i dvosmisleni,
- a ponekad i višestruki, difuzni i međusobno suprotstavljeni

Osim na ciljeve javne politike se odnose i na **rutine**, te **organizacijske strukture**.
(Colebatch, 2004)

INSTRUMENTI JAVNIH POLITIKA

Nodalnost

Prištenje informacija

Vlast

Potreba ovlasti zasnovanih na pravu

Finansijski oblici bogatstva

Utenje novca

Organizacije

Formalni organizacijski aranžmani

INSTRUMENTI JAVNIH POLITIKA

NODALNOST-INFORMACIJE	OVLASTI	FINANCIJSKI OBLICI BOGATSTVA	ORGANIZACIJA
Kampanje Oglašavanje	Dozvole Naplate korištenja	Subvencije Porezne olakšice Zajmovi	Direktno pružanje usluga, javna poduzeća
Obrazovanje i trening	Regulacija	Porezi i korisničke naknade	Kvazi-autonomna tijela – agencije
Uvjeravanje	Samo- regulacija	Donacije	Partnerstva, obitelj, dobrovoljne organizacije, tržište
Pokazatelji uspješnosti	Savjetodavna tijela	Financiranje interesnih skupina	Re-organizacija uprave

SUBST-ANTIVNI RESURSI

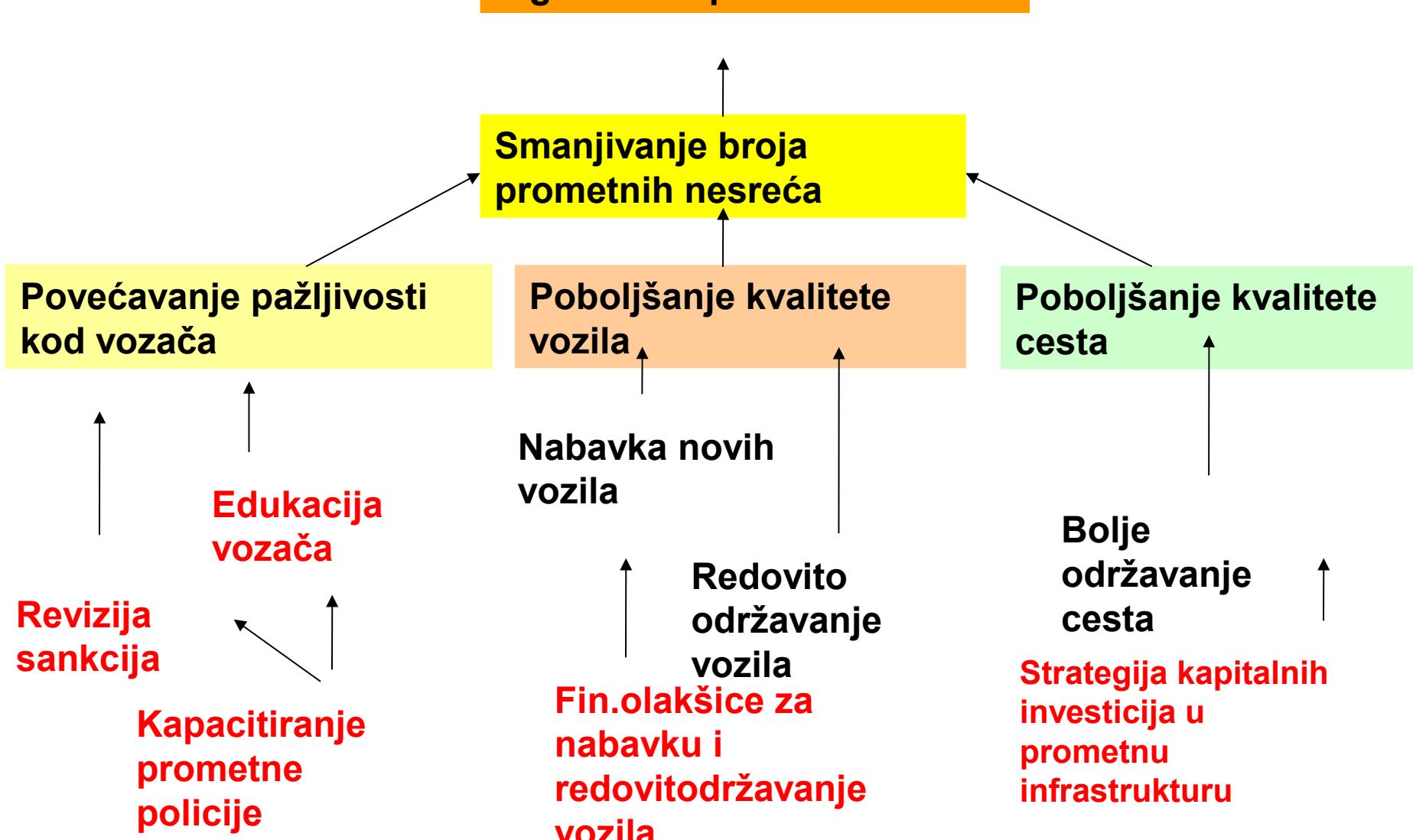
PROCESNI RESURSI

CILJEVI I INSTRUMENTI: PRIMJER

OSMISLITE MOGUĆE POLICY INSTRUMENTE

CILJEVI I INSTRUMENTI: PRIMJER

Vježba 2

Vodič za vježbu analize medijskih sadržaja

ZADATAK: Pobliže analizirajte 2 članka s policy temama:

Naslov članka s <i>policy</i> temom	O kojoj se politici radi?	Koji se glavni <i>policy cilj</i> nastoji postići?	Koji se <i>instrumenti</i> za ostvarenje cilja spominju u članku?	O kojoj se <i>policy fazi</i> radi?	Koji se <i>akteri</i> spominju u članku?

POSTUPAK ANALIZE JAVNIH POLITIKA

- Policy analiza kao primijenjeno istraživanje
- Oblici policy analize u policy ciklusu
- Standardi policy analize i metodološki postupak

PRIMJENJENJA POLICY ANALIZA - ANALIZA ZA POLITIKE – znanje za javne politike-preskripcija

- IZRAVNA PRAKTIČNA VRIJEDNOST
- SLUŽE KAO ANALITIČKA PODLOGA U RAZVOJU I PROVEDBI JAVNIH POLITIKA
- VRIJEDNOSNA ODREĐENOST
- PRILAGOĐENOST VREMENSKOM OKVIRU, LJUDSKIM I FINANCIJSKIM RESURSIMA

OSNOVNE PREDNOSTI

- Povećanje objektivnosti i racionalnosti u procesu političkog odlučivanja
- Podizanje povjerenja u političke institucije
- Podloga za kreiranje javnih politika temeljeno na **dokazima i argumentima**

(eng. *evidence-based policy making*)

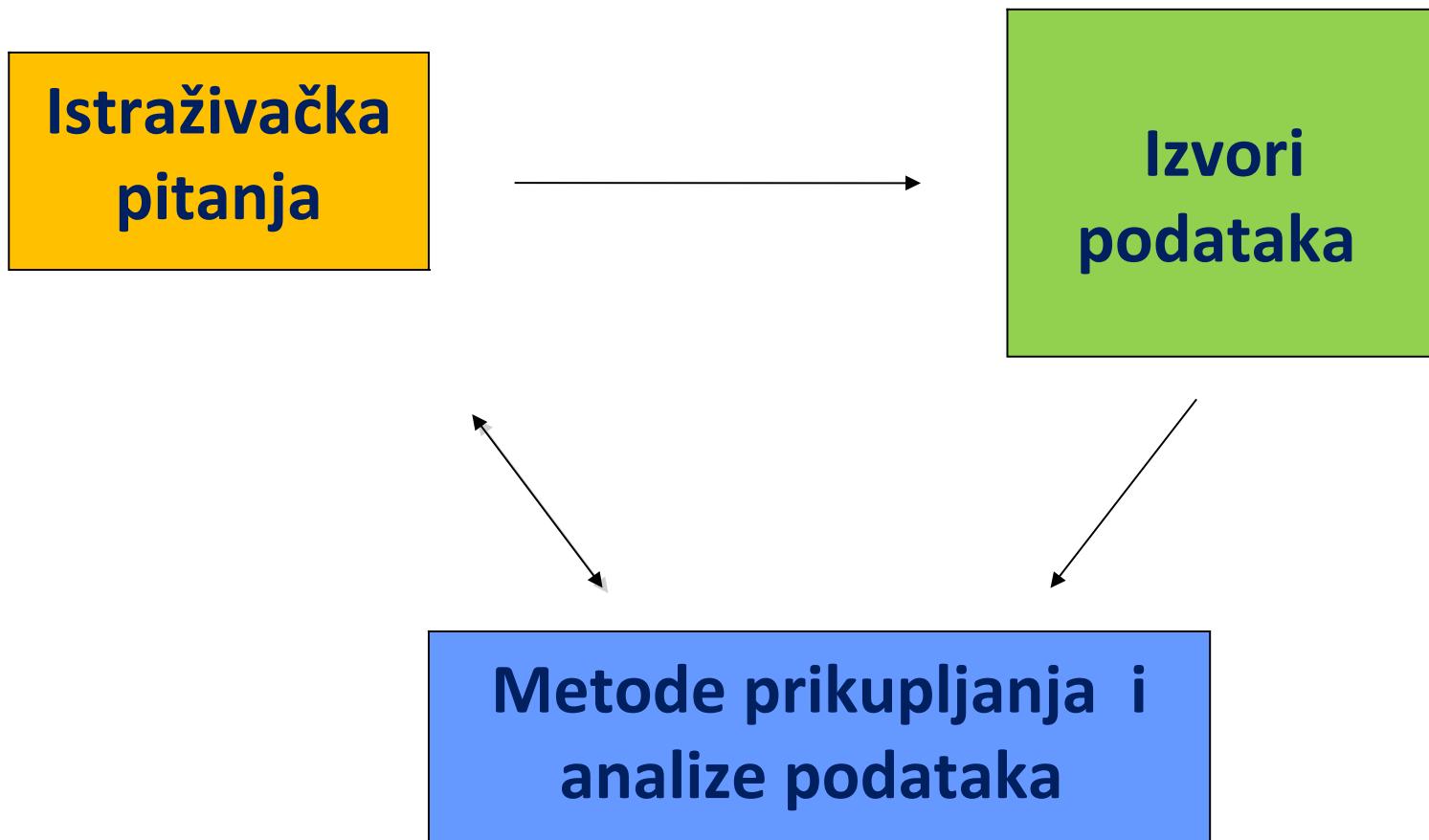
IZAZOVI

- Manjkavi izvori podataka,
- Metodološka ograničenja,
- 'ograničena racionalnost' ljudske spoznaje
- (Ne)pouzdanost nalaza zbog ograničenja znanstvenih istraživanja kao takvih

Priprema istraživanja: standardi svakog *policy* istraživanja

- ✓ Pravovremenost u odnosu na odlučivanje
- ✓ Primjerenost s obzirom na potrebe odlučivanja
- ✓ Učinkovitost – izračun omjera između koristi od provedenog istraživanja i njegovih troškova
- ✓ Osiguranje kvalitete radi pouzdanosti
- ✓ Relevantnost i izvedivost preporuka

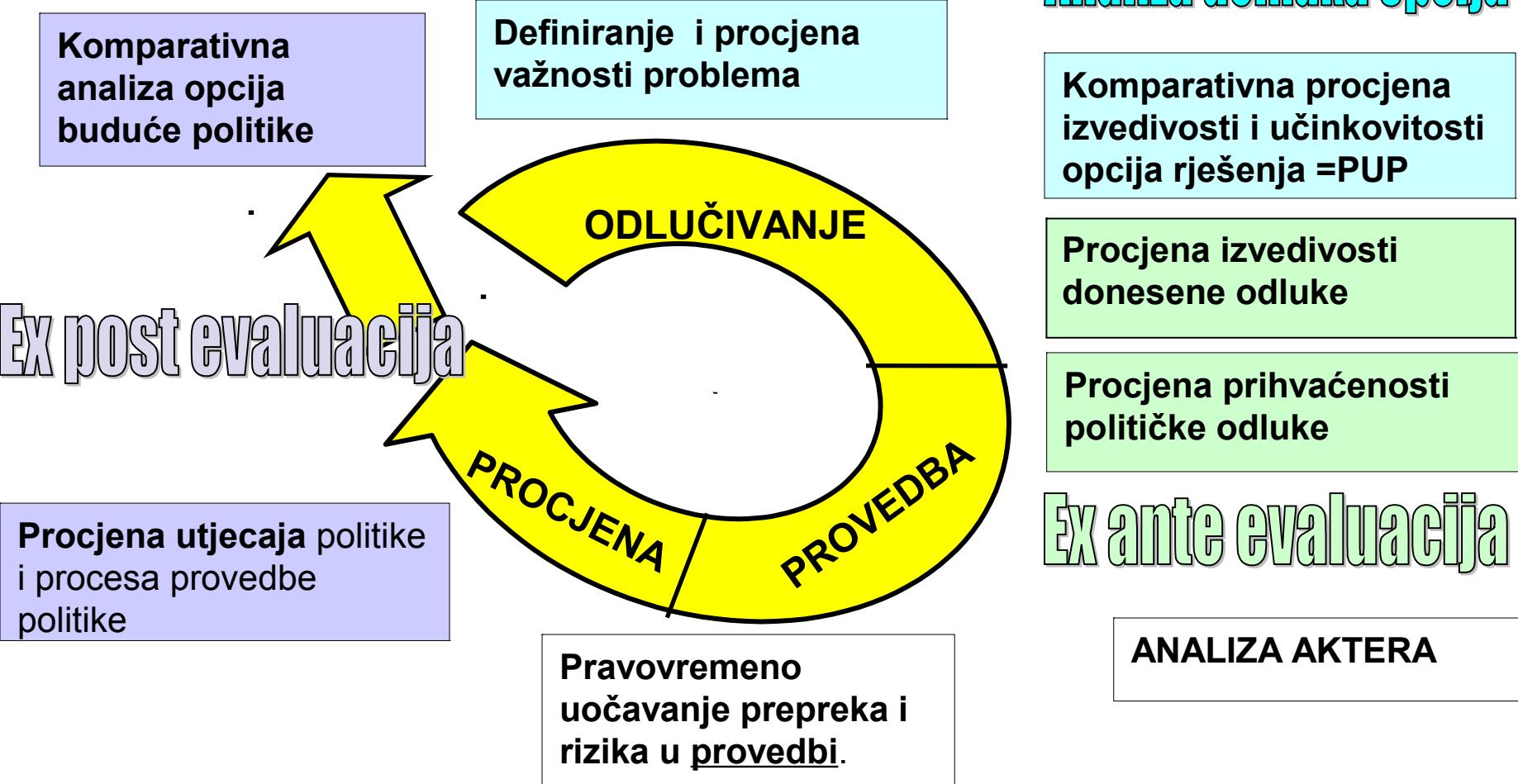
METODOLOŠKI POSTUPAK

Analitički postupci u policy ciklusu

Analiza problema

Analiza učinaka opcija

Praćenje i srednjoročna evaluacija

ANALIZA AKTERA

- Svrha analize aktera
- Koraci analize aktera
- **VJEŽBA# 3: Analiza aktera odabrane politike**

ANALIZA AKTERA

Čemu analiza aktera?

- Kako bismo **na vrijeme otkrili** na koje bi sve pojedince, skupine, zajednice i institucije mogla utjecati ili koji bi mogli utjecati na javnu politiku (pozitivno ili negativno)
- Kako **bismo predvidjeli vrstu utjecaja** (pozitivnog ili negativnog) pojedinih aktera na javnu politiku
- Kako bismo **stigli razviti strategiju za pridobivanje najučinkovitije potpore** za buduću politiku odnosno smanjivanje potencijalnih prepreka njezinoj provedbi

Analiza aktera

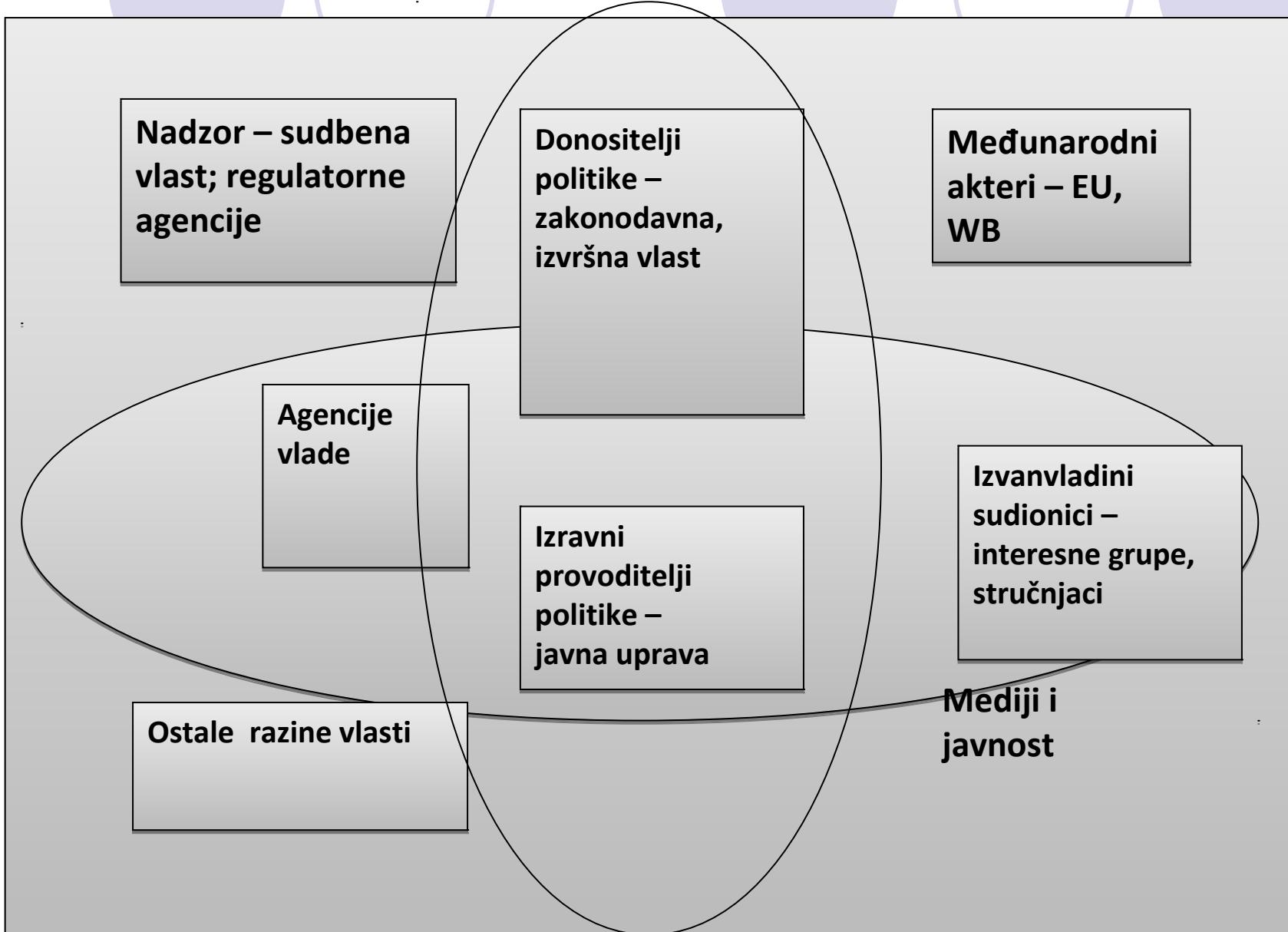
Korak 1 – Identifikacija aktera

- svi formalni i neformalni akteri dosad uključeni i zainteresirani za problemsko područje i politiku
- oni koji su direktno i indirektno relevantni za provođenje

- Popis:
 - aktera neophodnih za realizaciju ciljeva
 - aktera na koje će ciljevi imati direktni utjecaj
 - aktera koji su vjerojatno negativno nastrojeni prema ciljevima
 - aktera s utjecajem na oblikovanje političkog i javnog mnijenja o ciljevima i sadržaju politike

AKTERI JAVNIH POLITIKA

– vertikalna i horizontalna dimenzija

Hrvatska socijalna politika : horizontalna i vertikalna dimenzija implementacije

Nacionalna

Vertikalna dimenzija

MINISTARSTVA

Regionalna

ŽUPANIJE

Lokalna

GRADOVI

OPCINE

PRIVATNI
PRUŽATELJI

Hrvatski zavodi
za zapošljavanje i
drugi
dekoncentrirani
uredi

Centri za
socijalnu
skrb

Uredi
državne
uprave

Socijalne
ustanove

Socijalne
ustanove

Socijalne
ustanove

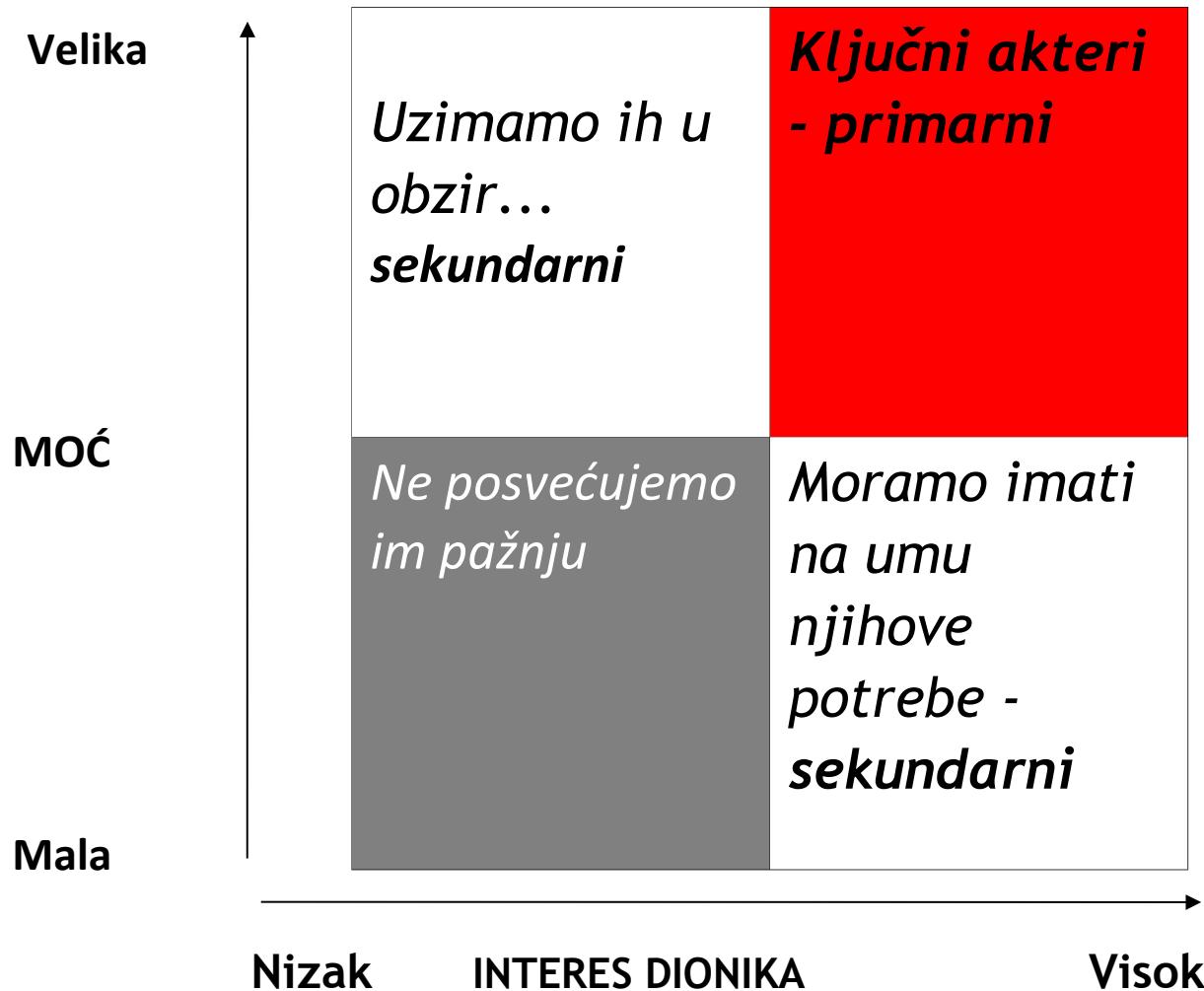
Socijalne
ustanove

UDRUGE

Horizontalna dimenzija

Korak 2 – Svrstavanje aktera prema razini moći i interesa

Korak 3 – Dublja analiza ključnih aktera

<u>Naziv</u> aktera (org/inst/ pojedinac)	<u>2. Status</u> u policy procesu (formalan/ neformalan)	<u>3. Znanje</u> o politici 1-2-3	<u>4. Glavni</u> <u>interes</u> očekivanje i specifični cilj koji odgovara akteru	<u>5. Stav</u> prema politici +, 0, -	<u>6.</u> <u>Savezni</u> <u>štva</u> (aktualn , izvjesna)	<u>7. Utjecaj</u> na politiku	<u>8.</u> <u>Mogućno</u> <u>sti</u> smanjenj a otpora/ osiguranj a aktivne podrške politici

ANALIZA POLICY PROBLEMA

- Okviri razumijevanja javnih politika i analiza problema
- Tehnike analize problema javnih politika
- **VJEŽBA # 4: Problemско stablo i stablo ciljeva**

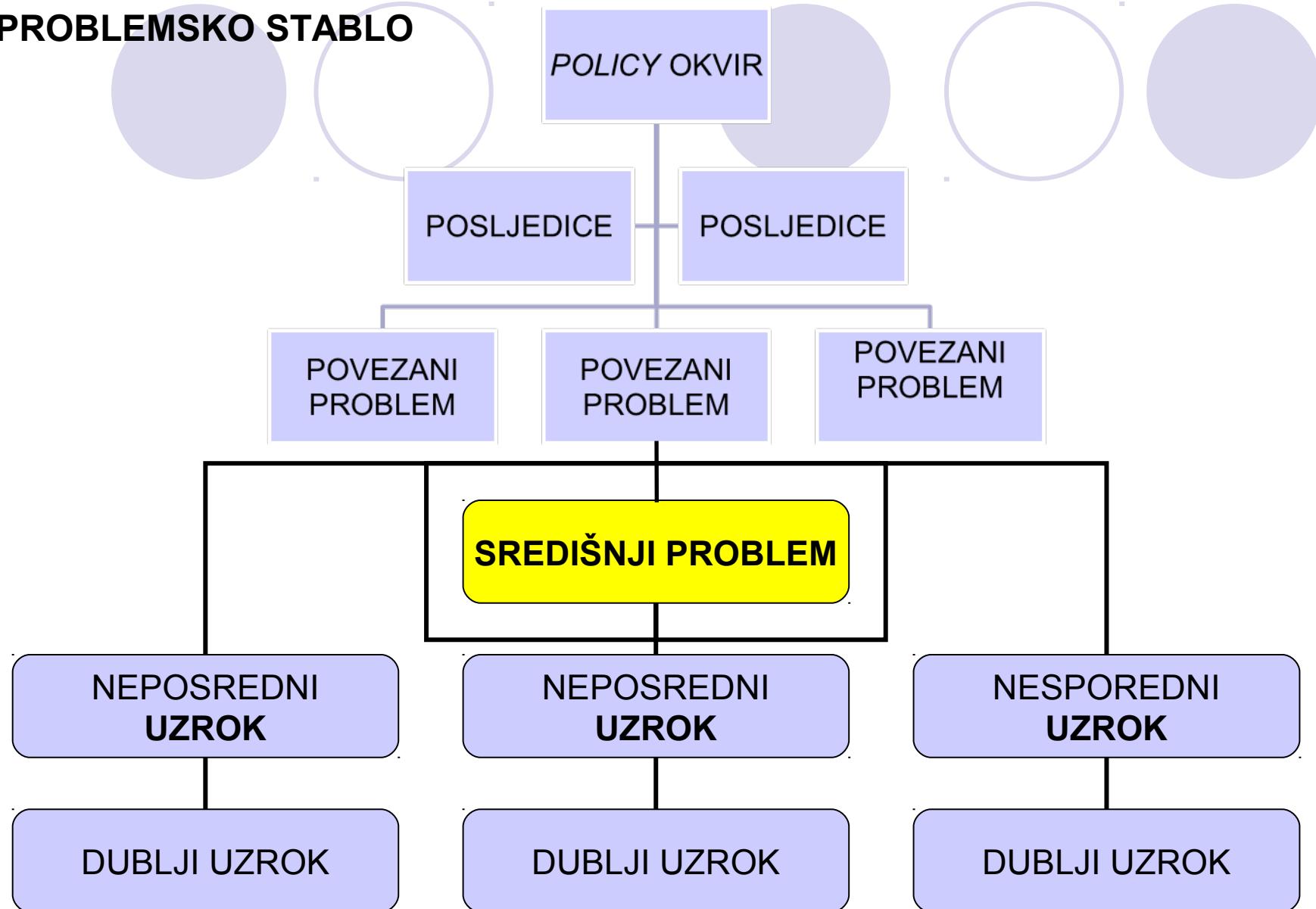
ANALIZA PROBLEMA JAVNIH POLITIKA

- Prepostavka za kvalitetno definiranje ciljeva politike
- Temeljem analize prethodnih srodnih politika i njihovih postignuća
- Relevantnost znanstvenih istraživanja, javnog mnjenja i niza zainteresiranih aktera
- Zajednički pothvat stručnjaka i praktičara različitih profila iz više odjela/uprava/agencija

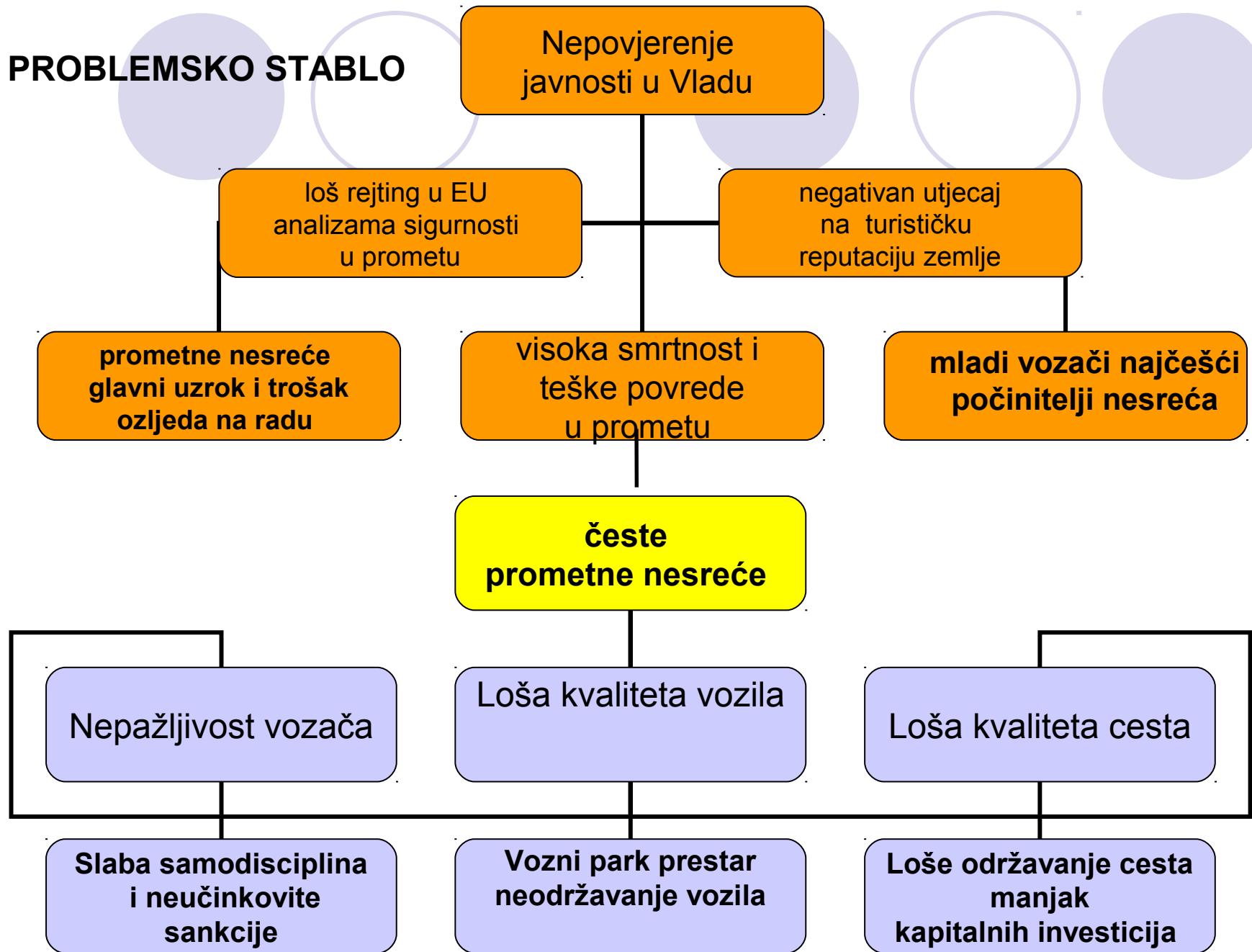
KAKO?

- Prepoznavanje **policy okvira** (širih policy tema) unutar kojih se organiziraju argumenti
- Potraga za **središnjim problemom** u aktualnom društvenom i političkom kontekstu
- Prepoznavanje **međuvisnosti** specifičnih problema
- Analiza **društvenih fenomena i trendova**
- Razlikovanje **uzroka i posljedica**
- **Grupiranje srodnih problema**
- Metode: Problemsko stablo, SWOT, PEST, analiza društvenih/političkih fenomena

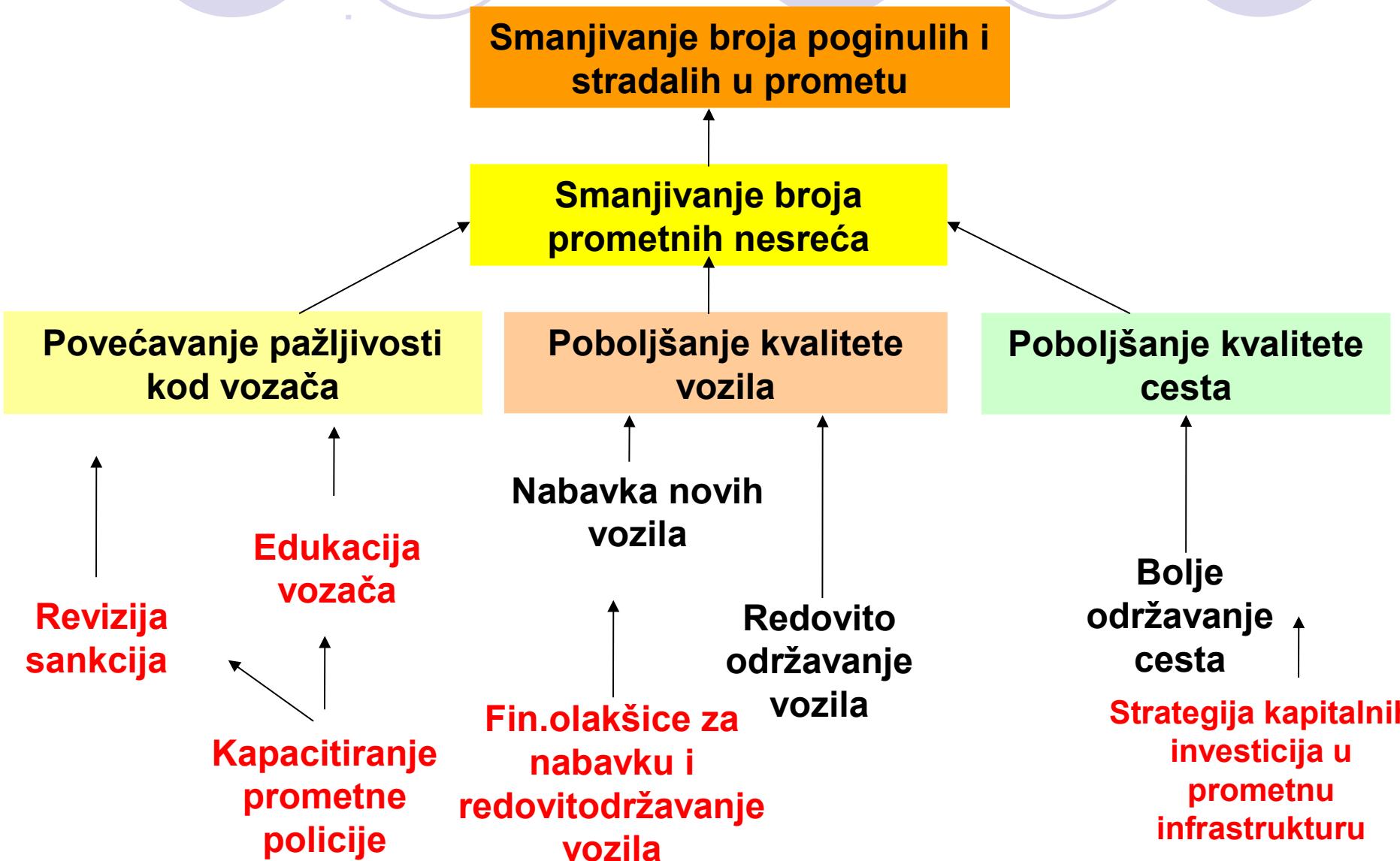
PROBLEMSKO STABLO

PROBLEMSKO STABLO

Iz problemskog u **stabilo ciljeva**

DIZAJN JAVNIH POLITIKA

- Definiranje policy problema i ciljeva kao podloga za dizajn javnih politika
- Određenje i elementi dizajna javnih politika
- VJEŽBA#5: analiza dizajna odabrane politike:-prepoznavanje ciljeva i instrumenata
- RIA ili PUP (procjena učinka propisa) kao dizajn JP

DIZAJN JAVNIH POLITIKA

Oblik *policy* analize koji se javlja tijekom formulacije javne politike. Odnosi se na osmišljavanje javnih politika kroz dizajniranje optimalnih instrumenata za postizanje temeljnih ciljeva pojedinih politika

Elementi dizajna javnih politika:

- » CILJEVI
- » INSTRUMENTI
- » CILJANA POPULACIJA
- » IMPLEMENTACIJSKA STUKTURA

INSTRUMENTI JAVNIH POLITIKA

NODALNOST-INFORMACIJE	OVLASTI	FINANCIJSKI OBLICI BOGATSTVA	ORGANIZACIJA
Kampanje Oglašavanje	Dozvole Naplate korištenja	Subvencije Porezne olakšice Zajmovi	Direktno pružanje usluga, javna poduzeća
Obrazovanje i trening	Regulacija	Porezi i korisničke naknade	Kvazi-autonomna tijela – agencije
Uvjeravanje	Samo-regulacija	Donacije	Partnerstva, obitelj, dobrovoljne organizacije, tržište
Pokazatelji uspješnosti	Savjetodavna tijela	Financiranje interesnih skupina	Re-organizacija uprave

SUBST-ANTIVNI RESURSI

PROCESNI RESURSI

DIZAJN JAVNIH POLITIKA I EX ANTE EVALUACIJA

- Logika uzročnosti
- Kriteriji vrednovanja alternativa u dizajnu javnih politika i izbor policy- rješenja
- VJEŽBA#6: analiza dizajna odabrane politike: evaluacija kombinacije instrumenata i izabranog policy rješenja

LOGIKA UZROČNOSTI

okvir i definicija problema

prepostavke o kontekstu i institucionalnim kapacitetima

svrha/opći cilj intervencije/politike

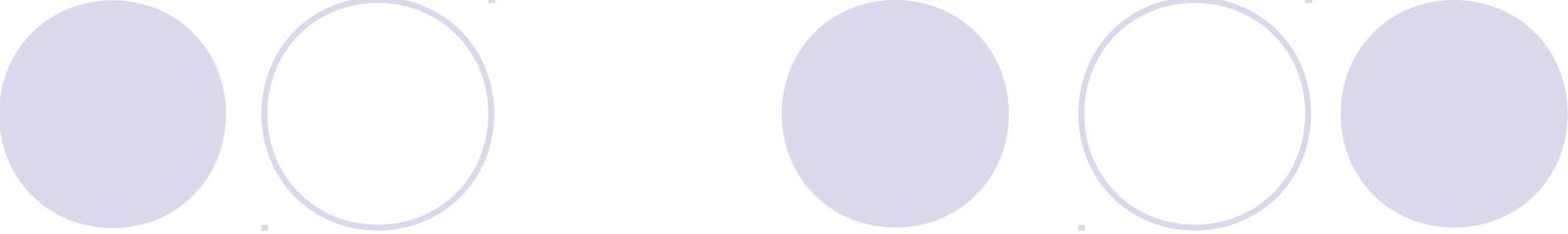
instrumenti i nositelji aktivnosti (outputs)

očekivani ishodi (outcomes)

očekivani utjecaj politike (impact)

KRITERIJI VREDNOVANJA INSTRUMENATA I *POLICY OPCIJA*

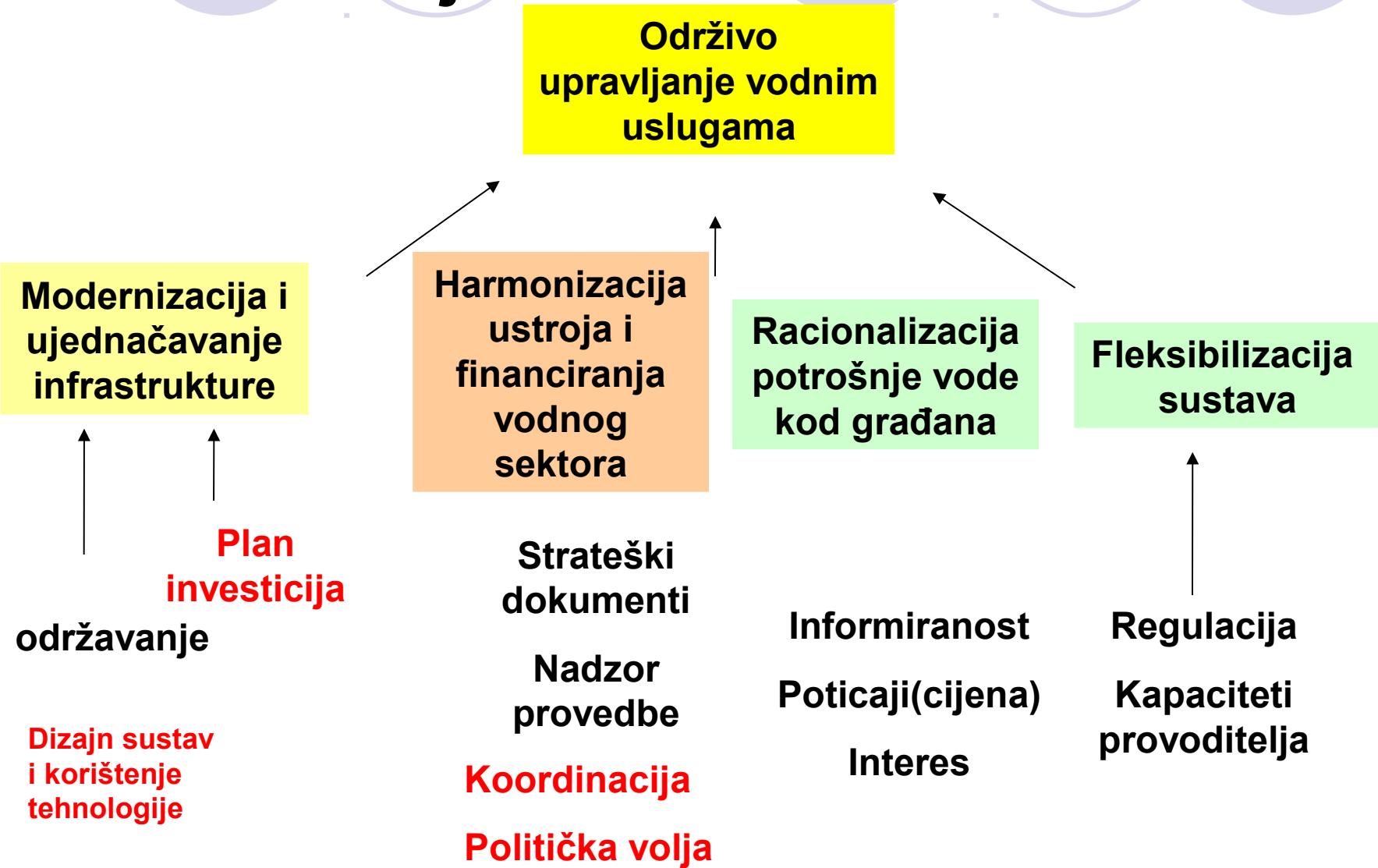
- Relevantnost – Da li je razumno upravo tu vrstu i kombinaciju instrumenta koristiti za tu određenu javnu politiku
- Efikasnost – Omjer troškova i koristi
- Efektivnost – Hoće li taj instrument i izabrana opcija kombinacije instrumenata dati željeni rezultat
- Provedivost – Da li je instrument jednostavan za primjenu i može li se uopće primijeniti, s obzirom na postojeće tehnološke uvjete, ljudske resurse, finansijska ograničenja i organizacijsku strukturu?
- Politička izvedivost
- Legalnost – ukotvljenost u postojeći pravni okvir, poštivanje temeljnih ustavnih i ljudskih prava
- Koherentnost (unutarnja i vanjska) – usklađenost različitih ciljeva i instrumenata intervencije, usklađenost intervencije s drugim relevantnim politikama
- Pravednost – jednakopravnost, distribucija troškova i koristi u društvu
- Demokratizacijski potencijal – participacija, transparentnost
- Održivost – mogućnost dugoročne provedbe politike u odnosu na predviđene troškove...
- Potencijal za utjecaj- promjena u širem okružju i u duljem vremenskom razdoblju uslijed ukupnih učinaka intervencije

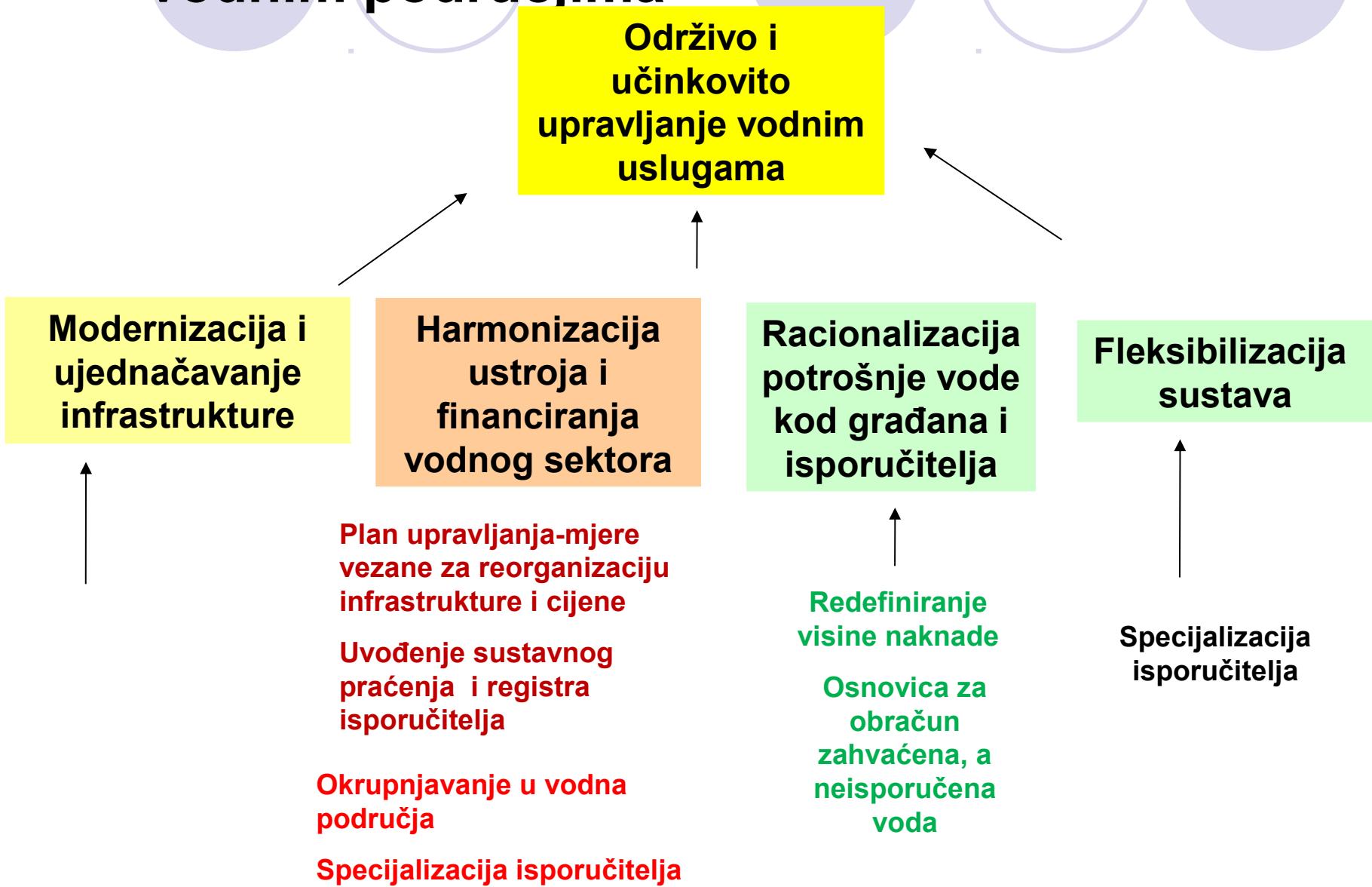
NAŠA ANALIZA

ANALIZA PROBLEMA PRUŽANJA VODNIH USLUGA I VREDNOVANJE DIZAJNA PLANA UPRAVLJANJA VODNIM USLUGAMA IZ 2013 GODINE

Naša vježba: iz stabla problema u stablo ciljeva

Zakon o vodama i Plan upravljanja vodnim područjima

VREDNOVANJE DIZAJNA UPRAVLJANJA VODNIM USLUGAMA U HRVATSKOJ

- **Efektivnost – Hoće li taj instrument i izabrana opcija kombinacije instrumenata dati željeni rezultat**
 - Ako je cilj unapređenje ekonomske i okolišne učinkovitosti onda će snažno fokusiranje na rješavanje fragmentacije ustroja i financiranja vodnih usluga doprinijeti samo djelomičnom ostvarenju cilja. U potpunosti izostaju instrumenti kojima se utječe na modernizaciju i ujednačavanje infrastrukture vodoopskrbe i odvodnje. Racionalizacija potrošnje, bilo kod građana bilo kod isporučitelja, pokušava se postići samo finansijskim instrumentima (naknada), a ne koriste se instrumenti nodalnosti (informiranje i edukacija). Fleksibilizacija sustava eventualno će se potaći specijalizacijom isporučitelja za vodne usluge, no pitanje je u kojoj mjeri će se time povećati kapaciteti za prilagodbu usluge. Fleksibilizacija nije predviđanja regulatornim okvirom.
- **Relevantnost – Da li je razumno upravo tu vrstu i kombinaciju instrumenta koristiti za tu određenu javnu politiku**
 - U planu se prethodno daje samo ekonomska analiza vodnih usluga, no ne i drugi aspekti time. S obzirom na fokus na pitanje ekonomičnosti mjere adresiraju važan aspekt problema, a to je fragmentiran ustroj i financiranje. No problem neodrživosti nije samo u ekonomskog karaktera pa izostaje analiza, a time i mjere za druge aspekte (infrastruktura, svijest potrošača i isporučitelja)
 - Pitanje je u kojoj mjeri ideja okrupnjavanja uistinu odražava potencijal i postojeće iskustva za suradnju većeg broja jedinica lokalne samouprave i poduzeća u jednom vodnom području
 - Poticanje koordinacije između više jedinica lokalne samouprave i isporučitelja se potiče odozgo prema dolje dok se lokalna inicijativa i preferencije suradnje stavljena u drugi plan
- **Efikasnost – Omjer troškova i koristi**
 - Okrupnjavanje i specijalizacija trebali bi doprinijeti ekonomičnijem upravljanju, no što ako sam proces re-organizacije bude skup i specijalizacija na vodne usluge rezultira povećanjem troškova(administrativni i računovodstveni troškovi)

ANALIZA DIZAJNA U RH= procjena učinka propisa

Definicija

Alat kojim se istražuju i mjere moguće koristi, troškovi i učinci novih odnosno izmjene i dopune postojećih propisa

Zadatak

Definira problem, cilj, moguće opcije rješavanja problema i omogućuje sagledavanje situacije kako bi se donijela opravdana i primjerena odluka

Gdje?

Koristi se u procesu donošenja odluka kao pomoćni alat donositeljima odluka

Kako?

Temelji se na analizi podataka, vrednovanju alternativa, komunikaciji javnog i privatnog sektora te na otvorenosti prema javnosti

Hodogram procjene učinaka propisa

Planiranje zakonodavstva

Izrada iskaza o procjeni učinaka propisa

Pisanje propisa i dorada iskaza o procjeni
učinaka propisa

Upućivanje na mišljenje TDU i Uredu za
zakonodavstvo

Upućivanje u proceduru Vlade RH

Glavni koraci izrade Iskaza procjene učinaka propisa

Početne aktivnosti na PUP Iskaz

Savjetovan je (30 dana) na PUP Iskaz

Mišljenja nadležnih tijela (15 dana) na PUP Iskaz

Izrada propisa i ažuriranje PUP Iskaza

Javna rasprava o propisu i PUP Iskazu (15-30 dana)

Upućivanje prema Vladi RH

*Problem
Cilj
Opcije
Učinci*

*Internet
Okrugli stol
Izvješće*

Usuglašavanje sa nadležnim tijelima

*Odabir rješenja
Pisanje propisa
Dorada*

*Internet
Okrugli stol
Izvješće*

Mišljenje TDU i suglasnost UZ

Analitički koraci u metodologiji izrade procjene učinaka propisa

- 1. Definiranje problema**
- 2. Definiranje ciljeva**
- 3. Normativne i nenormativne opcije**
- 4. Procjena učinaka opcija**
- 5. Izbor najbolje opcije**
- 6. Skiciranje monitoringa i evaluacije provedbe opcije**
- 7. Savjetovanje – kontinuirano!**

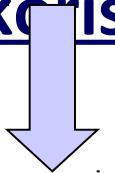
MONITORING I ZAVRŠNA EVALUACIJA JAVNIH POLITIKA

- Svrha i određenje monitoringa i evaluacije

Monitoring i evaluacija

	MONITORING	EVALUACIJA
Što?	Sustavno prikupljanje podataka s obzirom na postavljene ciljeve	Procjena operacije i/ili ishoda
Kada?	Tijekom provedbe, u određenim razdobljima	Periodički sredinom i krajem implementacije
Kako?	Temeljem definiranih kriterija i usporedivih pokazatelja	U usporedbi s nizom eksplisitnih ili implicitnih standarda
Zašto?	Provjera napretka, poduzimanje mjera radi "popravaka"	Izvlačenje pouka, kao prilog revidiranju politika; vjerodostojnost

Monitoring koristi

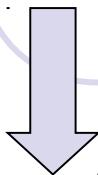
- Pravodobno identificiranje problema u provedbi koje je moguće riješiti "u hodu"
- Pregled nad cjelinom provedbe u odnosu na glavne zadatke i ciljeve te različite nositelje aktivnosti
- Sprječavanje zlouporabe i štete
- Pravovremena modifikacija instrumenata provedbe
- Podloga za izradu drugih priopćenja i izvještaja
- Povjerenje javnosti i *policy* aktera
- Politička podrška
- Osiguranje proračunskih sredstava
- Učinkovitije finansijsko upravljanje
- Učenje i inovacija
- Motivacija službenika – uvid u postignuća

izazovi/rizici

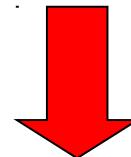
- Neadekvatno formulirani indikatori
- Primjena različitih metodologija praćenja za isti sadržaj politike
- Izostanak planiranja sadržaja i aktivnosti praćenja
- Manjak stručnosti i motivacije za provedbu određenih metoda praćenja
- Izostanak pravodobne povratne informacije od drugih nadležnih tijela
- Raspoloživo vrijeme za prikupljanje i prikaz podataka o provedbi politike
- Nedostatak razumijevanja nadređenih za važnost i opseg aktivnosti praćenja
- Manjak finansijskih sredstava za vanjske analize i stručnu potporu

Evaluacija koristi

- Povećanje kvalitete
- Sprječavanje zloporabe i štete
- Pravovremena modifikacija programa
- Povjerenje javnosti i dionika
- Politička podrška
- Učinkovitije finansijsko upravljanje
- Učenje i inovacija
- Motivacija
- Opravданje za okončanje programa

izazovi/rizici

- Pokriće
- Nerealna procjena
- Preveliki troškovi
- Manjak kompetencija
- Izostanak primjene rezultata
- Politička manipulacija
- Ugrožavanje političke pozicije